

Cauza C-464/10

État belge

împotriva

Pierre Henfling, Raphaël Davin și Koenraad Tanghe, în calitate de lichidatori ai Tiercé Franco-Belge SA

(cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată de cour d'appel de Mons)

„Fiscalitate – A șasea directivă TVA – Articolul 6 alineatul (4) – Scutire – Articolul 13 secțiunea B litera (f) – Jocuri de noroc – Servicii furnizate de un comisionar (agent) care acțiunează în nume propriu, dar în contul unui comitent care desfășoară o activitate de acceptare de pariuri”

Sumarul hotărârii

Dispoziții fiscale – Armonizarea legislațiilor – Impozite pe cifra de afaceri – Sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată – Scutiri – Scutire pentru jocurile de noroc – Noțiune

[Directiva 77/388 a Consiliului, art. 6 alin. (4) și art. 13 secțiunea B lit. (f)]

Articolul 6 alineatul (4) și articolul 13 secțiunea B litera (f) din A șasea directivă 77/388 privind armonizarea legislațiilor statelor membre referitoare la impozitele pe cifra de afaceri trebuie să fie interpretate în sensul că, în măsura în care un operator economic ia parte în nume propriu, dar în contul unei întreprinderi care desfășoară o activitate de acceptare de pariuri la colectarea de pariuri care intră sub incidența scutirii de taxa pe valoarea adăugată prevăzute la articolul 13 secțiunea B litera (f), se consideră că, în temeiul acestui articol 6 alineatul (4), această ultimă întreprindere furnizează operatorului menționat o prestare de servicii de pariuri care intră sub incidența scutirii menționate.

(a se vedea punctul 44 și dispozitivul)

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a șaptea)

14 iulie 2011(*)

„Fiscalitate – A șasea directivă TVA – Articolul 6 alineatul (4) – Scutire – Articolul 13 secțiunea B litera (f) – Jocuri de noroc – Servicii furnizate de un comisionar (agent) care acțiunează în nume propriu, dar în contul unui comitent care desfășoară o activitate de acceptare de pariuri”

În cauza C-464/10,

având ca obiect o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată în temeiul articolului

267 TFUE de cour d'appel de Mons (Belgia), prin decizia din 17 septembrie 2010, primit? de Curte la 24 septembrie 2010, în procedura

État belge

împotriva

Pierre Henfling, Raphaël Davin și Koenraad Tanghe, în calitate de lichidatori ai Tiercé Franco-Belge SA,

CURTEA (Camera a ?aptea),

compus? din domnul D. Šváby, pre?edinte de camer?, doamna R. Silva de Lapuerta și domnul T. von Danwitz (raportor), judec?tori,

avocat general: domnul Y. Bot,

grefier: domnul K. Malacek, administrator,

având în vedere procedura scris? și în urma ?edin?ei din 18 mai 2011,

luând în considerare observa?iile prezentate:

- pentru P. Henfling, R. Davin și K. Tanghe, în calitate de lichidatori ai Tiercé Franco-Belge SA, de O. Bertin, avocat;
- pentru guvernul belgian, de doamnele M. Jacobs și L. Van den Broeck, precum și de domnul J.-C. Halleux, în calitate de agen?i;
- pentru Comisia European?, de doamna D. Recchia, de domnul B. Stromsky și de doamna C. Soulay, în calitate de agen?i,

având în vedere decizia de judecare a cauzei f?r? concluzii, luat? dup? ascultarea avocatului general,

pronun?? prezenta

Hot?râre

1 Cererea de pronun?are a unei hot?râri preliminare prive?te interpretarea articolului 6 alineatul (4) și a articolului 13 sec?iunea B litera (f) din A ?asea directiv? 77/388/CEE a Consiliului din 17 mai 1977 privind armonizarea legisla?iilor statelor membre referitoare la impozitele pe cifra de afaceri – sistemul comun al taxei pe valoarea ad?ugat?: baza unitar? de evaluare (JO L 145, p. 1, denumit? în continuare „A ?asea directiv?”).

2 Aceast? cerere a fost formulat? în cadrul unui litigiu între État belge, pe de o parte, și domnii Henfling, Davin și Tanghe, în calitatea lor de lichidatori ai Tiercé Franco-Belge SA (denumit? în continuare „TFB”), pe de alt? parte, cu privire la refuzul acestui stat de a acorda scutirea de taxa pe valoarea ad?ugat? (denumit? în continuare „TVA”) aferent? presta?iilor efectuate de agen?iile de pariuri pentru TFB.

Cadrul juridic

Reglementarea Uniunii

3 Articolul 2 punctul (1) din A 7asea directiv7 supune TVA7ului „livr7rile de bunuri 7i prest7rile de servicii efectuate cu titlu oneros pe teritoriul 77rii de c7tre o persoan7 impozabil7 care ac7ioneaz7 ca atare” [traducere neoficial7].

4 Potrivit articolului 5 alineatul (1) 7i alineatul (4) litera (c) din aceast7 directiv7, livrare de bunuri înseamn7 „transferul dreptului de a dispune de bunuri corporale în calitate de proprietar”, precum 7i „transferul de bunuri în temeiul unui contract de comision la cump7rare sau vânzare” [traducere neoficial7].

5 Articolul 6 din directiva men7ionat7 prevede:

„(1) «Prestare de servicii» înseamn7 orice opera7iune care nu constituie o livrare de bunuri în sensul articolului 5.

[...]

(4) Atunci când o persoan7 impozabil7 care ac7ioneaz7 în nume propriu, dar în contul unei alte persoane ia parte la o prestare de servicii, se consider7 c7 a primit 7i a prestat ea îns77i serviciile respective.

[...]” [traducere neoficial7]

6 Articolul 13 din A 7asea directiv7, intitulat „Scutiri pe teritoriul 77rii”, prevede:

„[...]

B. Alte scutiri

F7r7 a aduce atingere altor dispozi7ii comunitare, statele membre scutesc, în anumite condi7ii pe care acestea le stabilesc în scopul de a asigura aplicarea corect7 7i direct7 a scutirilor de mai jos 7i de a preveni orice posibil7 evaziune, fraud7 sau abuz:

[...]

(f) pariurile, loteriile 7i alte forme de jocuri de noroc, sub rezerva condi7iilor 7i a restric7iilor stabilite de fiecare stat membru;

[...]” [traducere neoficial7]

Reglementarea na7ional7

7 Articolul 10 alineatul (1) din Codul privind taxa pe valoarea ad7ugat7 (denumit în continuare „Codul privind TVA7ul”) prevede:

„Livrare de bunuri înseamn7 transferul dreptului de a dispune de bunuri în calitate de proprietar.

Este vorba în special despre punerea bunurilor la dispozi7ia dobânditorului sau a cesionarului prin executarea unui contract translativ de proprietate sau a unuia declarativ.”

8 Articolul 13 alineatele (1) 7i (2) din acest cod prev7d:

„1. Comisionarul la cump7rare este considerat cump7r7tor, iar în raport cu comitentul s7u, vânz7tor al bunului care este cump7rat prin intermediul s7u; comisionarul la vânzare este considerat vânz7tor, iar în raport cu comitentul s7u, cump7r7tor al bunului care este vândut prin

intermediul s?u.

2. Este considerat comisionar nu doar acela care ac?ioneaz? în nume propriu sau sub numele unei societ??i în contul unui comitent, ci ?i intermediarul la cump?rare care prime?te de la vânz?tor, sau intermediarul la vânzare care pred? cump?r?torului, cu orice titlu, o factur?, o not? de debit sau orice alt înscris echivalent eliberat în nume propriu.”

9 Potrivit articolului 18 alineatul (1) din Codul privind TVA?ul:

„Prestare de servicii înseamn? orice opera?iune care nu constituie o livrare de bunuri în sensul prezentului cod.

În special, se consider? prestare de servicii executarea unui contract care are ca obiect:

[...]

3. mandatul;

[...]”

10 Articolul 20 alineatul (1) primul paragraf din Codul privind TVA?ul prevede:

„[...] atunci când un comisionar sau un intermediar oarecare, care ac?ioneaz? în condi?iile prev?zute la articolul 13 alineatul 2, ia parte la prest?ri de servicii, se consider? c? a primit ?i a prestat el însu?i serviciile respective.”

11 Potrivit articolului 44 alineatul (3) punctul 13 din acest cod, sunt scutite de TVA „pariurile, loteriile ?i alte forme de jocuri de noroc, sub rezerva condi?iilor ?i a restric?iilor stabilite de Rege”.

Ac?iunea principal? ?i întrebarea preliminar?

12 TFB, care a fost declarat? în stare de faliment la 27 octombrie 2008, este o societate pe ac?iuni înregistrat? în scopuri de TVA în Belgia, a c?rei activitate const? în acceptarea, printre altele, de pariuri hipice în Belgia ?i în alte state.

13 În cadrul activit??ii sale, aceasta utilizeaz? o re?ea de agen?ii locale, numite „agen?i”, situate pe întreg teritoriul Regatului Belgiei. Ace?ti agen?i sunt îns?rcina?i s? colecteze mizele pariorilor pentru cursele hipice sau pentru alte evenimente sportive, s? înregistreze pariurile, s? elibereze pariorilor buletine sau tichete ?i s? pl?teasc? câ?tigurile.

14 Fiecare agent a încheiat cu TFB o conven?ie numit? „contract de comision”.

15 În temeiul acestui contract, TFB este proprietara fondului de comer? încredin?at spre administrare agentului. Aceasta pune la dispozi?ia celui din urm? localurile dotate cu instala?iile de energie necesare, suport? asigurarea imobilului ?i asigur? instalarea firmei ?i men?inerea acesteia în bun? stare de func?ionare.

16 Contractul menționat prevede de asemenea că TFB pune la dispoziția agentului materialul informatic cu care trebuie să fie înregistrate toate pariurile acceptate, precum și plata câștigurilor. Materialul și documentele sunt puse de TFB la dispoziția agentului cu titlu de depozit gratuit și rămân proprietatea exclusivă a acesteia. Agentul se angajează să utilizeze ca un bun proprietar materialul care îi este astfel încredințat de TFB și să o informeze pe aceasta din urmă despre orice anomalie care intervine în funcționarea materialului în cauză, repararea și întreținerea acestuia fiind efectuate de TFB pe cheltuiala sa.

17 În plus, agentul este obligat, potrivit „contractului de comision” încheiat cu TFB, să respecte regulamentele privind acceptarea pariurilor, în special înregistrarea, evidența contabilă și plata acestora. Agentul se angajează să asigure funcționarea agenției sale în mod normal și deschiderea acesteia în funcție de evenimentele legate de activitățile și de produsele TFB. Totuși, acesta are dreptul de a decide în mod liber cu privire la organizarea agenției sale și este liber să angajeze personal pentru a-și îndeplini cât mai bine obligațiile.

18 TFB autorizează agentul să primească toate tipurile de pariuri pentru care este autorizat în mod corespunzător, fie potrivit legii, fie în temeiul unui mandat, și îi permite să desfășoare orice altă activitate atât timp cât aceasta nu contravine legii privind agențiile hipice și nu este desfășurat în contul unui concurent direct al TFB.

19 Potrivit dispozițiilor generale ale regulamentului TFB, operatorul agenției, care este singurul abilitat să înregistreze un pariu, poate oricând refuza un pariu, în întregime sau în parte, fără a fi obligat să își justifice refuzul. În plus, un parior câștigător nu își poate retrage câștigul decât de la agentul care i-a acceptat pariul.

20 Agentul este remunerat printr-un comision, stabilit sub forma unui procent din mizele depuse pentru pariurile înregistrate după deducerea cuantumurilor rambursurilor efectuate. Acest comision se calculează și se plătește lunar independent de operațiunile oficiale de pariuri. Agentul nu transmite TFB nicio factură pentru perceperea comisioanelor sale.

21 Buletinele emise de agent și predate jucătorilor pentru a materializa pariurile menționează, pe recto, în partea de sus, numele agentului, numărul acestuia de înregistrare în Registrul comerțului, precum și numărul său de înregistrare în scopuri de TVA. Pe rectoul acestor buletine apar, în plus, mențiuni înscrise în lateral, respectiv în partea de jos a buletinelor în cauză „Belgische Tiercé”, urmat de „Tiercé belge”, iar în partea de sus a acestora „Tiercé Franco Belge”. Pe versoul acestora și buletine figurează următorul text: „Prin participarea sa, pariorul recunoaște că a luat cunoștință de și se supune clauzelor din regulamentele S.C. P.M.U. belge, S.A. Tiercé Franco-Belge și Bingoal”.

22 Cu ocazia unui control, inițiat în luna iulie 2000, administrația fiscală belgiană a constatat că nu fuseseră supuse TVA-ului comisioanele care fuseseră percepute de agenți între 1 ianuarie 1997 și 31 decembrie 2000. Întrucât agenții lucrau în numele TFB și, prin urmare, activitatea lor trebuia să fie supusă TVA-ului, această administrație a notificat TFB, în luna noiembrie 2001, cu privire la un supliment de TVA, majorat cu amenzi și cu penalități de întârziere, cu titlu de TVA datorat pentru comisioanele menționate.

23 TFB a introdus o acțiune la tribunal de premiere instance de Liège (Tribunalul de Primă Instanță din Liège) și a solicitat să se declare că TVA-ul nu era datorat pentru comisioanele în litigiu, arătând că, în ceea ce privește aplicarea legislației privind TVA-ul, agenții trebuiau să fie considerați comisionari care intervin în cadrul unei prestări de servicii scutite de această taxă.

24 Prin hotărârea din 20 septembrie 2004, tribunalul menționat a admis solicitarea TFB. În

urma apelului introdus de État belge, cour d'appel de Liège (Curtea de Apel din Liège) a confirmat integral această hotărâre prin hotărârea din 5 octombrie 2005. Cour de cassation (Curtea de Casație) a casat această hotărâre și a trimis cauza spre judecare instanței de trimitere.

25 Această instanță a examinat în primul rând contractul încheiat între TFB și agenți și a statuat că din coroborarea elementelor intrinseci și extrinseci acestui contract rezultă că agenților le fusese încredințat de TFB misiunea contractuală de a colecta și de a înregistra pariuri în cadrul unui contract de comision, iar nu în cadrul unui contract de mandat. În plus, această instanță a arătat că articolul 13 alineatul (2) din Codul privind TVA-ul ar face să fie lipsit de relevanță aspectul dacă intermediarul a acționat mai curând în calitate de mandatar decât de comisionar. Aceasta a concluzionat că agenții interveneau direct, în nume propriu, în temeiul unui contract de comision, într-o prestare de servicii care implică înregistrarea unor pariuri și plata unor câștiguri pe seama TFB.

26 În al doilea rând, instanța de trimitere a încercat să stabilească în ce măsură comisioanele plătite de TFB agenților sunt scutite de TVA. Întrucât a apreciat că, în această privință, soluționarea litigiului din acțiunea principală depinde de interpretarea dreptului Uniunii, cour d'appel de Mons (Curtea de Apel din Mons) a decis să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Articolul 6 alineatul (4) și articolul 13 secțiunea B litera (f) din [A șasea directivă] trebuie interpretate în sensul că se opun acordării unei scutiri de taxă pentru serviciile furnizate de un comisionar care ia parte în nume propriu, dar în contul unui comitent care organizează prestări de servicii prevăzute la articolul 13 secțiunea B litera (f), [menționat anterior] [...]?”

Cu privire la întrebarea preliminară

27 Prin intermediul întrebării formulate, instanța de trimitere solicită să se stabilească dacă articolul 6 alineatul (4) și articolul 13 secțiunea B litera (f) din A șasea directivă trebuie interpretate în sensul că se opun acordării unei scutiri de TVA pentru serviciile furnizate de un comisionar care ia parte în nume propriu, dar în contul unui comitent care organizează prestări de servicii prevăzute la articolul 13 secțiunea B litera (f), menționat anterior. Mai exact, această întrebare se referă la tratamentul, din punctul de vedere al TVA-ului, al raportului dintre o întreprindere care desfășoară o activitate de acceptare de pariuri și un operator economic care ia parte la colectarea pariurilor în nume propriu, dar în contul întreprinderii menționate.

28 Potrivit articolului 13 secțiunea B litera (f) din A șasea directivă, pariurile, loteriile și celelalte forme de jocuri de noroc sunt scutite de TVA, sub rezerva condițiilor și a restricțiilor stabilite de fiecare stat membru.

29 Această scutire este motivată de considerente de ordin practic, TVA-ul fiind dificil de aplicat operațiunilor de jocuri de noroc, iar nu de dorința de a asigura acestor activități un tratament mai favorabil în materie de TVA, precum în cazul anumitor prestări de servicii de interes general realizate în sectorul social (a se vedea Hotărârea din 13 iulie 2006, *United Utilities*, C-89/05, Rec., p. I-6813, punctul 23, și Hotărârea din 10 iunie 2010, *LeoLibera*, C-58/09, Rep., p. I-5189, punctul 24).

30 Operațiunea de pariuri vizată de dispoziția menționată se caracterizează prin atribuirea unei șanse de câștig pariorilor și prin acceptarea, în schimb, a riscului de a trebui să finanțeze aceste câștiguri (*Hotărârea United Utilities*, citată anterior, punctul 26).

31 Curtea a concluzionat că prestarea de servicii de „call centre”, efectuată în beneficiul unui organizator de pariuri prin telefon și care include acceptarea pariurilor în numele organizatorului

de către personalul prestatorului serviciilor menționate, nu constituie o operațiune de pariuri în sensul articolului 13 secțiunea B litera (f) din A șasea directivă și, prin urmare, nu poate beneficia de scutirea de TVA prevăzută de această dispoziție (Hotărârea United Utilities, citată anterior, punctul 29).

32 Or, cauza din acțiunea principală diferă în mai multe privințe de cea care a condus la pronunțarea Hotărârii United Utilities, citată anterior. Astfel, pe de o parte, activitatea agenților este diferită de cea a respectivului „call centre”, în special prin faptul că agenții sunt cunoscuți de pariori, pot refuza un pariu fără a fi obligați să justifice refuzul în cauză și sunt de asemenea responsabili pentru plata câștigurilor către pariori. Pe de altă parte, cauza care a condus la pronunțarea hotărârii menționate se referea la acceptarea pariurilor în numele organizatorului acestora, în timp ce întrebarea adresată în cauza din acțiunea principală se referă în mod expres la situația unui operator economic care ia parte la colectarea pariurilor respective în contul organizatorului pariurilor, dar în nume propriu.

33 O astfel de participare în nume propriu înseamnă că, spre deosebire de situația din cauza care a condus la pronunțarea Hotărârii United Utilities, citată anterior, astfel cum s-a precizat la punctul 27 din aceasta, raportul juridic nu se stabilește direct între parior și întreprinderea în contul căreia acționează operatorul care ia parte, ci între acest operator și parior, pe de o parte, și între acest operator și întreprinderea menționată, pe de altă parte.

34 În ceea ce privește tratamentul unei astfel de participări din punctul de vedere al TVA-ului, articolul 6 alineatul (4) din A șasea directivă prevede că se consideră că o persoană impozabilă care, acționând în nume propriu, dar în contul unei alte persoane, ia parte la o prestare de servicii a primit și a prestat ea însăși serviciile respective.

35 Astfel, această dispoziție creează ficțiunea juridică a două prestări de servicii identice furnizate consecutiv. În temeiul acestei ficțiuni, se consideră că operatorul, care ia parte la prestarea de servicii și are calitatea de comisionar, a primit, într-o primă etapă, serviciile în cauză de la operatorul în contul căruia acționează, care are calitatea de comitent, înainte de a furniza personal aceste servicii clientului, într-o a doua etapă. Din aceasta rezultă că, în ceea ce privește raportul juridic dintre comitent și comisionar, rolurile acestora, de prestator de servicii și, respectiv, de plătitor, sunt inversate în mod fictiv în scopuri de TVA.

36 Dat fiind faptul că articolul 6 alineatul (4) din A șasea directivă face parte din titlul V din aceasta, intitulat „Operațiuni impozabile”, și că este formulat în termeni generali, fără a conține limitări privind domeniul său de aplicare sau efectele sale, ficțiunea creată prin această dispoziție privește și aplicarea scutirilor de TVA prevăzute de A șasea directivă. Din aceasta rezultă că, dacă prestarea de servicii la care ia parte comisionarul este scutită de TVA, această scutire este aplicabilă în mod similar raportului juridic dintre comitent și comisionar.

37 Această concluzie este valabilă și pentru scutirea prevăzută la articolul 13 secțiunea B litera (f) din A șasea directivă, referitoare la operațiunile de pariuri. Astfel, în raport cu alte scutiri, această scutire nu prezintă particularități care să justifice limitarea domeniului de aplicare al articolului 6 alineatul (4) din directiva menționată și excluderea pariurilor din acesta. În plus, în cadrul aplicării acestei ultime dispoziții, este lipsit de relevanță faptul că articolul 13 secțiunea B litera (f) nu prevede o scutire a prestărilor de servicii de intermediere sau de negociere, deși o astfel de scutire este expres prevăzută la articolul 13 secțiunea B literele (a) și (d) din A șasea directivă.

38 Contrar celor susținute de guvernul belgian, nici principiul neutralității fiscale nu se opune ca scutirea de TVA prevăzută la articolul 13 secțiunea B litera (f) din A șasea directivă să fie aplicată raportului dintre comitent și comisionar, deși comisionul plătit unui mandatar care

ac?ioneaz? în numele ?i în contul mandantului este supus TVA?ului. Astfel, dup? cum rezult? din articolul 6 alineatul (4) din A ?asea directiv?, aceasta prevede ea îns??i reguli speciale pentru prest?rile de servicii furnizate de un comisionar care ac?ioneaz? în nume propriu, dar în contul unei alte persoane, reguli diferite de cele care reglementeaz? prest?rile de servicii furnizate de un mandatar care ac?ioneaz? în numele ?i în contul unei alte persoane.

39 În ceea ce prive?te problema dac? agen?ii în cauz? în ac?iunea principal? ac?ioneaz? în mod efectiv, atunci când colecteaz? pariuri, în nume propriu, în sensul articolului 6 alineatul (4) din A ?asea directiv?, problem? ridicat? de guvernul belgian, trebuie s? se constate c? întrebarea adresat?, care reia textul acestui alineat, se întemeiaz? pe premisa c? agen?ii respectivi intr? în domeniul de aplicare al acestuia.

40 În cadrul procedurii prev?zute la articolul 267 TFUE, este de competen?a instan?ei na?ionale sesizate cu un litigiu referitor la aplicarea articolului 6 alineatul (4) din A ?asea directiv? s? verifice, având în vedere totalitatea datelor spe?ei, ?i în special natura obliga?iilor contractuale ale operatorului economic în cauz? în privin?a clien?ilor s?i, dac? respectiva condi?ie de aplicare a acestei dispozi?ii este sau nu este îndeplinit? (a se vedea în acest sens, în ceea ce prive?te articolul 26 din A ?asea directiv?, Hot?rârea din 12 noiembrie 1992, Van Ginkel, C?163/91, Rec., p. I?5723, punctul 21, precum ?i Hot?rârea din 13 octombrie 2005, Ist, C?200/04, Rec., p. I?8691, punctele 19 ?i 20).

41 Cu toate acestea, Curtea, învestit? cu atribu?ia de a furniza r?spunsuri utile instan?ei na?ionale, este competent? s? dea indica?ii întemeiate pe dosarul cauzei din ac?iunea principal?, precum ?i pe observa?iile scrise ?i orale care i?au fost prezentate, de natur? a permite acestei instan?e s? se pronun?e în litigiul concret cu care este sesizat? (a se vedea Hot?rârea din 11 decembrie 2007, International Transport Workers' Federation ?i Finnish Seamen's Union, C?438/05, Rep., p. I?10779, punctul 85, precum ?i Hot?rârea din 13 aprilie 2010, Bressol ?i al?ii, C?73/08, Rep., p. I?2735, punctul 65).

42 În ceea ce prive?te activitatea agen?ilor în cauz? în ac?iunea principal?, trebuie subliniat c?, de?i condi?ia referitoare la faptul c? persoana impozabil? trebuie s? ac?ioneze în nume propriu, dar în contul unei alte persoane, prev?zut? la articolul 6 alineatul (4) din A ?asea directiv?, trebuie s? fie interpretat? pe baza rela?iilor contractuale în cauz?, astfel cum rezult? din cuprinsul punctului 40 din prezenta hot?râre, nu este mai pu?in adev?rat c? buna func?ionare a sistemului comun al TVA?ului instituit prin această directiv? necesit? din partea instan?ei de trimitere o verificare concret? de natur? s? stabileasc? dac?, având în vedere totalitatea datelor cauzei, agen?ii respectivi ac?ionau în mod efectiv în nume propriu atunci când colectau pariuri.

43 În această privin?ă, trebuie luat în considerare, printre altele, faptul c? desf??urarea activit??ii acestora necesit? sau nu necesit? de?inerea unei autoriza?ii din partea autorit??ilor publice, c? buletinele emise de agen?i men?ioneaz? numele TFB, c? clien?ii accept?, potrivit men?iunilor care figureaz? pe aceste buletine, s? se supun? prevederilor regulamentului acestei societ??i, c? fondurile de comer? exploatate de agen?i poart? firma societ??ii men?ionate, care este proprietara acesteia, ?i c?, înainte de faptele din ac?iunea principal?, agen?ii ac?ionau sau nu ac?ionau în calitate de mandatar. În schimb, eventuala existen??ă a unei dispozi?ii na?ionale în materie de TVA care s? extind? fic?iunea juridic? prev?zut? la articolul 6 alineatul (4) din A ?asea directiv? dincolo de criteriile stabilite prin această dispozi?ie nu poate fi luat? în considerare în cadrul verific?rii menite s? stabileasc? dac? agen?ii ac?ionau sau nu ac?ionau în nume propriu. Astfel, în cazul în care condi?iile care rezult? numai din articolul 6 alineatul (4) din A ?asea directiv? nu ar fi îndeplinite, scutirea de TVA prev?zut? la articolul 13 sec?iunea B litera (f) din această directiv? în ceea ce prive?te pariurile nu ar fi aplicabil? în ac?iunea principal?.

44 Din toate cele de mai sus rezult? c? trebuie s? se r?spund? la întrebarea adresat? c?

articolul 6 alineatul (4) și articolul 13 secțiunea B litera (f) din A șasea directivă trebuie să fie interpretate în sensul că, în măsura în care un operator economic ia parte în nume propriu, dar în contul unei întreprinderi care desfășoară o activitate de acceptare de pariuri la colectarea de pariuri care intră sub incidența scutirii de TVA prevăzute la articolul 13 secțiunea B litera (f), se consideră că, în temeiul acestui articol 6 alineatul (4), această ultimă întreprindere furnizează operatorului menționat o prestare de servicii de pariuri care intră sub incidența scutirii menționate.

Cu privire la cheltuielile de judecată

45 Întrucât, în privința părților din acțiunea principală, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a șaptea) declară:

Articolul 6 alineatul (4) și articolul 13 secțiunea B litera (f) din A șasea directivă 77/388/CEE a Consiliului din 17 mai 1977 privind armonizarea legislațiilor statelor membre referitoare la impozitele pe cifra de afaceri – sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată: baza unitară de evaluare trebuie să fie interpretate în sensul că, în măsura în care un operator economic ia parte în nume propriu, dar în contul unei întreprinderi care desfășoară o activitate de acceptare de pariuri la colectarea de pariuri care intră sub incidența scutirii de taxă pe valoarea adăugată prevăzute la articolul 13 secțiunea B litera (f), se consideră că, în temeiul acestui articol 6 alineatul (4), această ultimă întreprindere furnizează operatorului menționat o prestare de servicii de pariuri care intră sub incidența scutirii menționate.

Semnături

* Limba de procedură: franceza.